



Centar za ekologiju i održivi razvoj (CEKOR)
Center for Ecology and Sustainable Development
CEKOR, Korzo 15/13, 24 000 Subotica, SERBIA
Fax:381 (0) 24 523 191, www.ckor.org

Saopštenje za javnost: EBRD priznao greške sa EPSom

Juče popodne je održan sastanak CEKOR-a sa direktorom EBRD za Srbiju Danielom Bergom, na kojem je razmotren izveštaj Žalbenog mehanizma EBRD. U skladu sa preuzetim ugovornim obavezama, EPS treba da unapredi svoje procedure ne samo za slučaj Vreoca, na koji se odnosila žalba, već i svuda gde posluje. U tom smislu CEKOR očekuje da EPS ubrza raseljavanje Vreoca, kao i da se angažuje i na društveno odgovornom raseljavanju domaćinstava obuhvaćenih zaštitnim zonama rudarenja u selima Junkovac, Radljevo, Baroševac, Zeoke u kolubarskom, te celokupnog sela Drmno u kostolačkom regionu.

Direktor Berg je na sinoćnjem sastanku sa predstavnicima CEKOR-a najavio kako će u dogledno vreme posetiti Vreoce i upoznati se sa situacijom na terenu.

S obzirom da Evropska banka za obnovu i razvoj poseduje kvalitetnu politiku koja štiti životnu sredinu i lokalne zajednice od eventualnih nanošenja šteta usled projekata koje EBRD finansira, ugovori ove monetarne institucije zahtevaju da se i korisnici kredita EBRD, kao što je u ovom slučaju EPS, pridržavaju politika koje je razvila EBRD.

U tom smislu su 17.8.2012. Ekološko društvo Vreoci i mesna zajednica Vreoci uputili formalnu žalbu nezavisnom telu koje kontroliše da li se EBRD i korisnici njenih sredstava pridržavaju proklamovanih politika ove institucije povodom kredita koji je dobio EPS za razvoj kolubarskih rudnika, koji ima brojne negativne uticaje na životnu sredinu i imovinu meštana sela Vreoci, jer se nalazi direktno između dva velika otvorena rudna polja. Dodatnu žalbu uputio je Centar za ekologiju i održivi razvoj 1.10.2013. godine, kao član mreže Bankwatch, povezavši uticaje više projekata EBRD i EPS, ukazujući na njihove kumulativne uticaje.

Odgovor nezavisnog tela EBRD za obradu žalbe je nakon detaljnog postupka objavljeno pre mesec i po dana, na 58 strana teksta koji se može naći na internet stranicama EBRD:

<http://www.ebrd.com/work-with-us/project-finance/project-complaint-mechanism/pcm-register.html>

Nezavisni ekspert Glen Armstrong utvrdio je da su banka i njen klijent podbacili u ostvarivanju politike banke u tačkama 1, 3, 5 i 10 Socijalne politike i politike za zaštitu životne sredine EBRD iz 2008. godine. Uz izveštaj je priložen i Akcioni plan rukovođenja (Management Action Plan – u dodatku) koji je usvojio međunarodni Odbor direktora EBRD. Među mnogim zamerka u realizaciji projekata ističemo preporuku da se unapredi kapacitet i sistem sprovođenja socijalne politike i politike zaštite životne sredine Elektroprivrede Srbije. U tom smislu se od EPS očekuje da tokom korporativnog restruktuisanja usvoji novi sistem menadžmenta socijalne politike i politike zaštite životne sredine koji će se odnositi na celu kompaniju. EBRD će nastaviti da saraduje sa EPSom u sprovođenju programa raseljavanja i generalno u rešavanju nesuglasica sa zainteresovanim stranama - navodi se u pomenutom dokumentu.

Pitanje društvene odgovornosti je veoma aktuelno s obzirom da EPS upravo očekuje novi kredit od EBRD, a nevladine organizacije smatraju da to mora biti povezano sa hitnim popravljanjem standarda.

Zvezdan Kalmar
koordinator za energetiku i monitoring međunarodnih finansijskih institucija CEKOR
065/5523191

Željko Stojković
predsednik, Srpski centar ekologije

Subotica, 9.12.2015.